

Л.М. Янчева, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

А.В. Попова, керівник навчального відділу (*ХДУХТ, Харків*)

СУЧАСНА ПАРАДИГМА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Глобальна інформатизація, фундаменталізація вищої освіти обумовили необхідність випускникам закладів вищої освіти вміти працювати з інформацією та інформаційно-технологічними системами, які стають базовими, що забезпечується інформаційно-освітнім середовищем та електронними ресурсами. Створене в Харківському державному університеті харчування та торгівлі інформаційно-освітнє середовище забезпечує розвиток основоположних компетенцій для сучасного професіонала з вищою освітою, зокрема інформаційно-аналітичних, інформаційно-технологічних та компетенцій інформаційної мобільності.

Інформаційно-аналітична компетенція передбачає наявність навичок методів пошуку, обробки й узагальнення найбільш корисної інформації та перетворення її в знання для прийняття управлінських рішень і вміння прогнозувати розвиток професійної сфери і відповідно вибудовувати траєкторію свого кар'єрного росту; визначає необхідність постійного саморозвитку як творчого процесу тощо. Інформаційно-технологічна компетенція включає володіння новими інформаційними технологіями та сучасними засобами діяльності. Без володіння цією компетенцією неможливо здійснювати інноваційну діяльність, оскільки сучасні інформаційні технології є одним з основних засобів роботи з інформацією. Компетенція інформаційної мобільності передбачає, що активна й результативна діяльність фахівця значною мірою залежить від його свідомості, цілеспрямованості, відповідальності, креативності.

Процеси розробки та реалізації інноваційних технологій обумовлюють високу динаміку оновлення знань. Разом з тим сучасна система підготовки фахівців виявилася недостатньо ефективною і не зовсім якісною, оскільки в навчальних планах є великий спектр фундаментальних і спеціальних дисциплін, що призводить до нагромадження значного обсягу незатребуваних знань.

Метою філософської концепції освіти XXI століття визнано, перш за все, високий інтелект і професіоналізм. Затребуваними стають такі програми навчання, які забезпечують підготовку випускника закладу вищої освіти, здатного поєднати технічний аспект ідеї з її

комерційною реалізацією. Вочевидь, ефект синергізму може бути досягнутий лише за умови, що талант професіонала інтегрує з талантом менеджера. Цього можна досягти внаслідок такої організації освітнього процесу, коли студент вчиться не тільки генеруванню ідей, але й осмисленню кінцевого результату з точки зору сучасних потреб суспільства, конкретної участі в цьому. Тому розвиток підприємницьких здібностей має стати пріоритетним завданням навчання у студентів будь-якого профілю.

Вища освіта сьогодні орієнтується на вирішення завдань, пов'язаних із підвищенням якості підготовки фахівців за допомогою інноваційних підходів і методів. Суттєві зміни відбуваються завдяки запровадженню сучасних інформаційно-освітніх технологій, навчання студентів методології творчості та принципам інноваційної діяльності, навичкам управління персоналом, основам менеджменту та маркетингу. Відповідно змінюється зміст освітнього процесу, посилюється його індивідуалізація, що дає студенту можливість самостійного вибору необхідної освітньої траєкторії та сприяє формуванню активної життєвої позиції, тому феномен ціннісно-компетентнісної синергії в підготовці й реалізації освітньо-професійних програм набув усебічного визнання і забезпечує конвергенцію процесів навчання та виховання.

Актуальними в майбутньому стануть інтегративні ключові компетенції, які дозволяють практично використовувати новизну знань як інструментарій перетворення (реформування) світу. Випускник університету нового типу, який володіє інтегрованою фундаментальністю й інструментальністю, здатен швидко і значною мірою самостійно перенавчатися щодо використання своїх ключових креативно-інноваційних компетенцій в умовах нових завдань і таким чином реалізовувати головну свою функцію – управлінську.